

MAGYAR LAPOK

3 lei

Taxa postală plătită în aprobării Dir. Gen. PTT

Diszter 1-2. BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTENY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 108 (1550) szám * Csütörtök, 1937 június 17

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

A kisantant erős közreműködést kezd a dunai államok közötti együttműködésért

A Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök tiszteletére rendezett diszvacsorán fontos kijelentések hangzottak el a középeurópai béke megszervezéséről

Bucuresti. Saját tud. Hodzsa Milán tiszteletére Tatarescu miniszterelnök diszvacsorát rendezett tegnap este, amelyen nagyjelentőségű beszédek hangzottak el. Tatarescu többek között ezeket mondotta:

— A kisantant egyike azoknak a politikai szerveknek, amelyek eredményesen hozzájárulnak az együttműködés légkörének a kialakulásához, ami nélkül lehetetlen a béke megőrzése. A kisantant egy pillanatig sem szűnt meg munkálkodni azon, hogy

a régi ellentétek nyomait eltüntesse s hogy széles és termékeny együttműködés alapján megszervezze a szomszédos országokhoz való viszonyt.

A kisantant mindig baráti jobbot nyújtott azoknak a népeknek, amelyeket a békeóhajtás hasonló érzései töltöttek el. Állhatatos marad hű kötelezettségeinek teljesítésében, az igazság megvédése érdekében.

— Egyedül azért akarunk erősek lenni, hogy az igazságnak az anyagi erő támaszát nyújthassuk. Erőnk kezességei továbbra is hadseregeink maradványai, amelyek technikai eszközei állandóan tökéletesedni fognak.

Tatarescu hangoztatta a kisantant megbonthatatlan egységét és szolidaritását, mint a középeurópai béke egyik legerősebb biztosítékát.

Hodzsa válaszában arra mutatott rá, hogy a történelem nem ismer még egy ilyen szilárd szövetséget államok között. Senki Európában nem cáfolhatja meg Tatarescu miniszterelnököt, amikor azt állítja, hogy a kisantant igyekezett az ellentétek nyomait eltüntetni. Csehszlovákia

helyesel minden kezdeményezést, ami a Duna-medencében levő szomszédainkkal valamint mindazon nagyhatalmakkal, amelyek érdekelték a középeurópai államok gazdasági és erkölcsi haladásában, — a gazdasági és politikai viszony megszervezésére irányul.

— Kétségtelen, hogy a Duna-medence gazdasági és politikai megszervezettségének tökéletesítése összhangban van szövetségeseinkkel és barátainkkal kötött egyezményeink szellemével, amelyek legfőbb célja, hogy az európai békének és biztonságának minél szélesebb bázis adassék. Ugyanigy a Duna-medence konszolidálása összhangban van a Népszövetség szellemével, amelynek jelentősége annival inkább növekedik majd, minél inkább talál támaszt a regionális egyezményekben. Meg vagyunk győződve, hogy

a kisantant nélkülözhetetlen eszköz a Duna-medence konszolidálásához

s ezáltal az európai béke eszköze is. Ezért valóban végzetes tévedés volna, ha valaki, bárhol legyen is, kételkednék a kisantant fenntartás nélküli szolidaritásában és cselekvő erejében.

CSEHSZLOVÁKIA ÓRIÁSI GYÜMÖLCS-RAKTÁRAKAT RENDEZ DE ROMÁNIÁBAN.

Bucuresti. Saját tud. Egy csehszlovák kereskedelmi társaság képviselői egyenkint 1000 vagon gyümölcs befogadására alkalmas óriási gyümölcsraktárak felállításának a lehetőségeit tanulmányozzák Romániában. Az egyikek Clujra, a másikat Bucurestibe tervezik s mindkettőt fel akarják szerelni a gyümölcsettartás legmodernebb berendezéseivel.

A Cuza-Goga párt hivatalos közleményt adott ki a keresztény kisebbségekhez való jószándékáról

Bucuresti. Saját tud. A Tara Noastra-ban a következő hivatalos közlemény jelent meg:

— Ellenségeink a hazugság és rágalom fegyveréhez nyulnak. Azt állítják, hogy mi ellenségei volnánk a keresztény kisebbségeknek is, különösen pedig a katolikusoknak. A nem-

zeti kereszténypártnak sem programja, sem a dolgok logikája nem engedi meg ezt a feltételezést. A továbbiakban felhívást intéz a közlemény minden keresztény testvérhez, egyesüljenek a nemzeti kereszténypárttal a győzelemért folytatott küzdelemben.

Ötévi határidő Palesztinának

Az angol kormány végső kísérlete az arabok és zsidók kibékítésére

Londonból jelentik: A Daily Herald című angol lap szerint az angol kormány 5 évig nem dönt Palesztina zsidó-arab részre való kettéválasztásában. Az angol kormány ezzel a hosszú határidővel alkalmat akar adni a zsidóknak és

araboknak arra, hogy egymás között hozzanak létre megoldást. Ha a végleges megoldás ez alatt az idő alatt sem sikerült, úgy az angol kormány kénytelen lesz megkezdeni az áttelepítéseket.

Levél a szerkesztőhöz

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Évek óta olvasom az ön nemzetmentést célzó cikkeit a Magyar Lapok-ban, melyek úgy hatnak el hozzám, mint a haragszó: gyülekezettek, tömörüljétek, szövetkezzetek...

Az eszme nagyon szép, olyan szép, mint nálunk tavasszal a virágzó cseresznyefák és az ön cikkei különösen szépek, mert reálisak... És nálunk ezidőben érik a gyümölcs! A cseresznye, a földi eper, a ribizli s majd a többiek. Hej, de az értékük csekély!

A legszebb minőségű földieper 5 lei volt az idén, a földi eper 5 lei szintén a legszebb minőségben, az apró pedig egy és két lei. Mit tetszik hozzá szólni? Városunk számára (Oradea) túltermelésben vagyunk, a kereskedők pedig csendes kartell kötöttek s az árakat a legelőször mesterségesen — ugrásszerűen lecsorítják. Mi termelők, ha panaszkodunk, ki-nevetnek bennünket. Jogosan, mivel még nem szövetkeztünk, de most már szövetkezni akarunk! Gyümölcstermelési és értékesítési szövetkezetet akarunk létesíteni, mellyel ki akarjuk küszöbölni a közvetítő kereskedelmet. Meg vagyunk róla győződve, hogy mi az értékesítés helyén sokkal olcsóbban fogunk tudni árusítani, mint a kereskedők, viszont számunkra az árak szintén előnyösek lesznek.

Feleslegesnek találom minden további hangsúlyozást, most rátérek az okra, amiért e levél bátor voltam önnek írni:

Mivel minékünk az elhatározott szándékunk, a fent nevezett szövetkezetet megalakítjuk. Mi arra vagyunk kíváncsiak, milyen pártollal találkozunk majd a fogyasztási szövetkezetek részéről. Bár nem tudjuk mennyi fogyasztási szövetkezet működik Romániában, melyek gyümölcsárúsítással is foglalkoznak, hogy számunkra — minden további nélkül — mi termelők szállíthassunk, szavatolás mellett a minőséget és szakszerűen csomagolva és osztályozva.

Tehát mi úgy képzeljük el az értékesítést, hogy felállítanánk az önök városában egy elosztó központot, honnan a kívánt rendeltetési helyre már a mi városunkból el tudjuk küldeni átrakás nélkül. Kár, hogy a CFR vonalain nem járnak hűtött vagonok, hogy a gyümölcs messzebbre is szállítható lenne. Pedig érdemes volna, mert a mi kis községünkben terem évente — körülbelül — 5-600 métermázsza földieper csupán és egyéb gyümölcsnek is hasznos volna ez a rendszer...

Ha Isten segítségével megalakulhatunk, reméljük, hogy egy néhány tanult magyar ifjunak mi is kenyeret tudunk majd biztosítani. (!)

Mi is szeretnénk, ha e pár sornak visszhangja támadna, mert az erkölcsi támogatás az ilyen mozgalomnak lendületet ad. Reméljük, hogy jövő ilyenkor már mint szövetkezeti tagok üdvözölhetjük önt, mint az eszmének isteni apostolát. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Maradok tisztelettel mindnyájunk nevében: N. J. Szöllőhegy.

(S. I.) — Néhány nappal ezelőtt hozta el hozzánk ezt a levelet a posta. Nem az első ilyen levél ez, mely érdemtelenül kedves szavakkal biztat bennünket útunkon s talán nem is az utolsó. Ezt azért közöljük le — nem minden restelkedés nélkül — mert közvetlenül a

A SORSJEGYÁRUDA

MERCUR

a következő nagy nyereményeket jelenti, amelyeket a IV-ik osztály huzásán nyertek:

COLECTURA „MERCUR” nyereményei:

2,000.000.—	Matca No. 19393	Bucuresti
1,000.000.—	Matca No. 6877	Iasi
1,000.000.—	Anexa No. 130855	Bucuresti
200.000.—	Matca No. 9788	Constanta
200.000.—	Matca No. 67378	Cernauti
200.000.—	Anexa No. 163775	Oradea
15 drb	100.000.—	1432
	100.000.—	8439
	100.000.—	8439
	100.000.—	9635
	100.000.—	16617
	100.000.—	18195
	100.000.—	19488
	100.000.—	26629
	100.000.—	30753
	100.000.—	34138
	100.000.—	34256
	100.000.—	42287
	100.000.—	46282
	100.000.—	175388
	100.000.—	109396

A MERCUR sorsjegyáruda szerencsét hoz

Helyi cím: DACIA BANK r. t. (Menetjegyiroda)

B-dul Regele Ferdinand No. 9.

termelőtől, a falu népének köréből jön. Nem írjuk le sem a falunak, sem a levél küldőjének nevét: nagy hatalom ma még felettünk az önös-érdekű kúfároknak, a mi gazdasági erőink illetéktelen sáfárjainak csendes és kevésbé csendes kartellszövevénye. Kár volna, ha e kartellek haragja úgy csapna rá erre a bimbózó próbálkozásra, ahogyan csak a fagy tudja leperzselni a virágzó gyümölcsfákat tavasszal, melyekről annyi szeretettel szól ez a szívből fakadt levél. Pedig rácsapna, mert e kartellek rosszabbak a fagnál és könyörtelenebbek a jégverésnél is.

A mi nagy gazdasági kérdéseink remete-búvára, Fekete Nagy Mihály írja egyik újabb

tanulmányában, hogy a mi falvainkban kétségbeesítő *kérdéstelenséget* tapasztalt, amerre csak járt. Az orvoságot abban látja, hogy a kérdéseket, a problémákat mindenképp el kell juttatni a faluba, a néphez, a termelők körébe, hogy foglalkozzanak azokkal, tanácskozzanak felettük. A nép józan és értelmes, a maga érdekeit is látja, meg kell tehát találnia a kivezető utat.

Ez a levél és az a visszhang, mely benne csendül, jó bizonyíték arra, hogy mennyire igaz van Fekete Nagy Mihálynak. Mihályt eljut a probléma a maga összefüggéseivel, gyakorlati és elméleti szálaival együtt a faluba, megszületik a kérdés úgy, ahogyan az a szó-

banforgó falu termelő társadalmát közvetlenül érdekli.

A kérdés megszületésétől a megoldásig azonban hosszú az út. Különösen, ha az olyan járatlan, mint a szövetkezeti utak és olyan vadonon vezet keresztül, mint a mezőgazdasági termények értékesítésének mai „rendszere”. Minden bokor mögül adáz ellenségek leselkednek itt a termelőre, kik a biztos zsákmányt se-hogysem akarják kiengedni karmaikból. Hiszen ez a „rendszer” javarészt a jóhiszemű falusi termelő félrevezetésére, tájékozatlanságának és szegénységének könyörtelen kihasználására „épít”!

Nem kell egyebet tenni, mint e levél adatait közelebbről megvizsgálni, hogy meglássuk mennyire így van ez. Azt az epret és cseresznyét, amit 3, 4, legfeljebb 5 leiert szednek össze a termelőktől, a városokon — itt minálunk például — 16, meg 24 leiekért árulták az ügynökök s még ennél is drágábban. Négy, ötszörös áron tehát, amit semmiféle apadás, romlás és szállítási költség nem igazol és nem ment. Erre nincsen más szó, mint az, hogy a termelők lelketlen kiuzsorázása folyik itt szabadon s ez nemcsak a gyümölcsértékesítés terén, hanem az egész hosszú, fájdalmas vonalon.

A veszedelmes ellenséggel szemben jól kell felkészülni. Ezek a panaszokodó gyümölcs-termelők megkapták illetékes helyről az útmutatást, mely a siker felé vezetheti őket. Csak komoly, kellő tőkére számító, igazi összefogást jelentő szövetkezetet szabad alapítani, másképpen hozzá se fogjon senki. Hiába bukik meg naponta száz meg száz kereskedő, egyetlen szövetkezet bukását mégis mindig — a szövetkezeti gondolat rovására írják.

Ott pedig, ahol a gazdasági egyesületek tanfolyamokat rendeznek, elméleti ismeretek terjesztése mellett künn a *helyszínen* le kell *leplezni* a nép előtt az értékesítésnek e fajta módszereit és *meg kell szervezni* a néppel együtt — a tanítással párhuzamosan — a közérdekű értékesítés első sejtjeit. Meg kell építeni ezeket az egyszerű népi bástyákat, mert csak azok mögött gyarapodhatnak népünk szellemi, erkölcsi és gazdasági javakban.

Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!

Emberek

Írta: Békeffi József

A horgosi gyér akácok felől sivalkódó szél, mint óriás fehér lepedőt kergette maga előtt a buckákról felmarkolt havat. Az alsótanyai templom mögötti görbetereszű akác fekete galyai között összedrótozott aranytányérként lebegett a teli hold. Börcsök Anti tanyáján, amott a szegedi határ felé, vad ugatásba kezdtek a kutyák. Olyan dermesztő a hideg, hogy szegszeriben kékre festi az országuton lépkedő, tagbaszakadt ember képét. Az arca, egyébként is ijesztő, a szem feletti fekete szőröt összeér az orr nyergében és a fekete kalap alól tűzben égő, akaratos szempár villog elő a fehér éjszakában. A hideget az indulattól és a nagymennyiségű rizlingtől fűtött ember nem érzí. Sietve igyekeznek a Börcsök-tanya felé, majd egy pillanatra, szemben az uteszeli keresztel megáll, dörmög, mint a megvadított medve, aztán sziszeg, mint a mérges kígyó, ránt egyet a vállán és félhangosan mondja:

— Most leszámolok veled, Anti!

Még nem tudja bizonyosan, mit tesz, felgyújtja-e a házat, bordái közé szurja-e a kést, vagy csak egyszerűen leüti az öklével, mint a tavalyi vásáron azt a tolvajt, aki börtarcáját emelte ki a nadrágzsebből.

Hiszen az Anti még annál is gyalázatosabb!... Az csak a nála levő pénzt akarta elvenni, ez meg a földet akarja kipörölni a lába alól. Igaz, hogy kell nekik a pénz, oda is adta volna jószántából az örökség negyedét, de a telhetetlen koldus minigyárt a felét akarja... Tegnap kapta az írást a bíróságtól, azóta forr benne a mérge. Veron is élesztette a tüzet, a három liter aztán egészen megtette a magát.

— No, megállj, Anti!... Most mögkapod a részód! — mondta keményen és ekkor már majd-

nem szaladt.

Hát, hogy Veron tüzelte?... Persze, hogy tüzelte... Az egész alsótanya amazok pártján van. Borisnak, Veron hugának már az első évben megvolt a gyereke. Nekik még most sincs... Ahogy ez eszébe jutott, úgy tetszett, mintha valaki utána szólt volna: „Állj meg, Szotyori Jóska!” Hallotta tisztán a hangot, de azt is tudta, hogy a fejében a szesz és ilyenkor sok mindent hall az ember.

A kutyák vordítása már egészen közelről hallatszott. Nehány lépésnyire állt Anti házáról. Úgy tervezte, hogy kihívja egy kis egyezkedésre és az uton kiadja a jussát. A szoba ablakából kiszűrődő fény sárga csíkot hasított le az udvar fehér abroszából. A keményből sűrű barna füst vékony sugárban szökött fel az égbe. A hideg rántotta a magasa és csak valahol a végtelen messzeségben terült szét, a felbőltlen ég sátra alatt.

Eppen megindult a ház felé, amikor hirtelen kicsapódott a pítvarajtó. Elővelező ángyikája rojtos berliner kendőjét már az udvaron terítette a vállára.

— Szentségős Jézusom, mi lesz velünk?! — jajgatott Boris. — Anti kujántott még vissza — vigyázz nagyon Misikére!

Boris végigszaladt az udvaron, csizmái alatt ropogott a hó, a kis kaput tárva hagyta, rohant ki az országutra s ott hamarosan elveezett szaporai léptének kopogása a keményre fagyott rőzökön.

Szotyori ott állt az országut tulsó oldalán. Az elsiető asszony annyira el volt foglalva a házban történetekkel, hogy észre sem vette a sógort. — Mi van ezekkel?... Tán csak nem esett baja a gyerekeknek? — tünődött a borosfejű ember és érezte, hogy lohadt benne a vad készsej. Most lenne a legalkalmasabb bemenni Antihoz... Csak hon van benne, az asszony legkisebb huga, meg Misike... Még sem tudta rázárni magát, hogy

bemenjen a Börcsök-tanyára.

Vagy félóra múltán az asszony futva jött vissza az országuton, mögötte a cingártermetű körörcsosz, kezében a bőrtáskával. A vékony emberke úgy dobált maga alatt a lábait, mintha nem is óvák volna, a fekete táská, mint madzagra kötött vészjelző madár, lebegett éovány karján.

Szotyori utánuk sompolygott a házba. Eszre sem vették. Az asszony jajgatott, az ember, a pöröcskös sógor, a kemence padkáján ult, arcat tenyerébe temette. Hon föl-ala futkározott a nagyobbik szobában. Misike a megvelett ágyban hanykolódott, kis orcáján lázrosák ültek. Az orvos felfeszítette a gyermek száját, belenézett a torkába, megcsóválta a fejét és mintegy magának mondotta: — Difteritisz!

A tüszúrásnál a gyermek felsírt, Anti felkapta a fejét.

— Mógmarad? — kérdezte fáradt hangon az orvostól.

— No, no... majdnem későn hívtak! Máskor jobban igyekezzenek az ilyesmivel.

Boris hálás szemekkel nézett a megmentőre, aki jódarabig raskogtatott a táskájában, aztán kedvetlenül rászánta magát.

— Hát aztán, Börcsök gazda, ez kisebbfajta operáció volt. Tíz pengő jár érte!

Szotyori Jóska erre a nyitott ajtón át belépett a szobába. Kalapját levette a fejről s a gyerekágyra pillantva, megszólalt:

— Sógor, ha mög nem sértelek, az én körösztfiámrol van szó. Tán én fizetöm még az operációt.

Az orvos átvette a mellényzsebből előhuzott bankjegyet és sietve távozott.

Künn ezalatt tovább sivalkódott a szél. A kutyák elbujtak az istálló mögött, a hold felkuszott az operfa tetejére; benn a meleg szobában a beteg gyermek ágya fejnél Szotyori Jóska meg-egyezett a sógorával.

A Bilbao körüli küzdelem végső kifejlődéshez jutott

A baszk fővárost megadásra szólította fel Franco tábornok

Salamancából jelentik: Az északi harcokról érkezett jelentések megerősítik azt a hírt, hogy a spanyol nemzeti csapatok egyszerre három irányból áttörték Bilbao körül a vörösek vasgyűrűjét és elfoglalták a Bilbao körüli falvakat.

A salamancai főhadiszállás jelentése szerint a nemzetiek foglyul ejtettek hatezer vörös köztársasági katonát. A nemzetiek repülőgépei Bilbao felett röpcédulákat dobtak le, amelyben Bilbao feladására szólították fel a lakosokat.

— A város körüli vasgyűrűt áttörtük, — hangzik Franco tábornok kiáltványa. — győzedelmes előnyomulásunkat senki sem akadályozhatja meg. Adjátok meg magatokat, ellen-

kező esetben nem kíméljük a város épületeit. Akik megadják magukat, azoknak nem esik bántódásuk, a habozás halált jelent.

A Bilbao és Santander közötti útvonal telve van menekülőkkel.

Párizsból jelentik: Bilbao vörös rendőrfőnöke és a bilbaoi angol konzul Saint Jean de Luzbe menekült.

ÚJ TÁMADÁS EGY MÉSIK NEMET ELLENŐRZŐ HAJÓ ELLEN

Berlinből jelentik: A külföldi sajtóban kedden reggel olyan hírek terjedtek el, hogy a Leipzig nevű német ellenőrző hajó ellen támadást kíséreltek volna meg. Ezt a hírt berlini illetékes helyen megcáfolták.

Bilbao rádióállomása a nemzetiek kezén

Franco tábornok csapatai várják a parancsot a városba való bevonulásra

Párizsból jelentik: Bilbao minden erődítménye a nemzetiek kezén van. Kedden este a nemzeti csapatok az utolsó lövészárkokat is elfoglalták Bilbao körül. Egyedül a Lemona-hegyet tartják még a köztársasági csapatok.

A salamancai főhadiszállás jelentése szerint a nemzeti csapatok minden órában várják az utasítást, hogy bevonuljanak Bilbaoba.

Kémjelentések szerint Bilbaóban a baszk önkormányzat hívei és anarchisták között véres összetűzések voltak.

Párizsból jelentik: A *Matin* Saint Jean de Luzból érkezett jelentése szerint a baszk kormány előkészületeket tesz Bilbao elfoglalása esetére. A lakosság egy részét pincékben helyezik el, másik részét pedig torlaszok és fedezékek építésével helyezik biztonságba. A nemzeti csapatok csak akkor vonulnak be a városba, ha már teljesen elfoglalták a Mersion folyó balpartját. Ez a művelet még 24 órát vesz igénybe.

Bilbaoi jelentések szerint Bilbao rádióállomása már a nemzetiek kezén van. A rádióállomás ma reggel kezdte meg első adását. Első közlése így hangzott:

— Itt Bilbao. A spanyol nemzeti rádióállomása beszél. Közli a világgal, hogy a Franco tábornok parancsnoksága alatt álló nemzeti haderő elfoglalta Bilbao külvárosát és felszabadította a vörös hordák uralma alól. A bilbaoi rádióállomás máától kezdve az igazi Spanyolország szavát közli a világgal.

SPANYOL VÖRÖSEK KÖZÖTT ELESETT EGY MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ SZOVJET-TÁBORNOK

Londonból jelentik: A *Reuter* jelentése szerint a spanyol vörös csapatok sorában elesett egy szovjet hadseregbeli tábornok, aki magyarnak mondotta magát és Lukács volt a vezetékneve. Az illető tábornok igazi neve: Matěj Gyalka, aki a világháborúban csakugyan az osztrák-magyar hadseregben teljesített szolgálatot. Akkor altiszt volt, a Kárpát-vidéki harcokban orosz fogságba került. A fogságban átállt az orosz vörös hadseregbe.

TÁRGYALÁSOK A BASZK ÖNKORMÁNYZAT HIVEI ÉS A SPANYOL NEMZETI KORMÁNY KÖZÖTT

Párizsból jelentik: A Bilbaóból érkező menekülők elbeszélései szerint az anarchisták leakarták mérszárolni az összes túszoikat, a baszk önkormányzatiak azonban megakadályozták az anarchistákat szándékukban és fegyverrel kiszabadították a túszoikat.

A *Figaro* értesülése szerint Saint Jean de Luzben tárgyalások indultak meg Franco tábornok megbízotta és a baszk kormány megbízotta között. Aguirre baszk kormányelnök egy nap óta Saint Jean de Luzben tartózkodik. Anglia spanyol nagykövete szintén itt tartózkodik. Az angol követ részletesen tájékoztatta kor-

mányát a tárgyalások menetéről. Azok a külföldi vállalatok, amelyeknek baszk földön lévő üzemait végpusztulás fenyegeti, igyekeznek rábírní a baszkok képviselőjét, hogy fogadja el Franco tábornok feltételeit. A baszk szeparatisták hajlanak a megegyezésre és hajlandók

Javultak az ország terméskilátásai az újabb esőzések következtében

Bucuresti. Saját tud. A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az ország nagyobb részében aggasztó méreteket öltött a szárazság, ami miatt mintegy 20 százalék kárra máris lehet számítani. A tavaszi árpa különösen érzi a szárazságot. Ennél veszteséges aratásra lehet számítani. A zab igen gyenge, de ez még feljavíthatja az eső. Az idejében vetett tengeri még ellenáll a szárazságnak, de a későn vetett tengeri nagyon gyöngé. A kaszálók is gyöngék. A legelők kiszáradtak. A mezőgazda-

sági munka a kiszáradt talaj miatt nagy nehézséggel küzd.

Ezzel szemben a szőlőskertek s a gyümölcsösök közül különösen a szilva jó állapotban van.

Bucuresti. Saját tud. Az ország terméskilátásai nagyot javultak, az utolsó 48 órában helyenkint bőségesen esett eső következtében. Ardealban, Munteniában, Moldovában, Basarabiában kielégítő volt a csapadék. Az ország többi részeiben azonban még szükség van esőre.

COLECTURA OFICIALA

A következő nagy nyereményeket nyerték e sorsjegyárudánál az e hó 15-iki nagy huzáson:

6 millió
55663 III. széria Chişinău

1 millió
6877 ser. III. Bucureşti

1 millió
333477 ser. II. Bucureşti

200.000 lei
13196 ser. II. Bucureşti

200.000 lei
5717 ser. II. Bucureşti

100.000 lei
5742, 8439, 9635, 27102, 67251, 34138, 34256,
4983, 8911, 43908, 14610, 190205

Buc., Cluj, ORADEA
és a többi fióküzletek.

COLECTURA OFICIALA

FIÓKÜZLETEK AZ EGESZ ORSZÁGBAN

Helyi cím: **Colectura Oficială**
Oradea,

Bul. Reg. Ferdinand 11

Vészjel a szervezetben

Zavaros vizelet biztos jele a húgyutak hüléses megbetegedésének. Idejében szedett Helmitol tabletták gyors gyógyulást biztosítanak és megszüntetik a fájdalmakat.

HELMITOL
TABLETTÁK
„Bauer” készítmény.

átengedni a bilbaoi összes bankbetéteket, ha a nemzetiek kegyelemben részesítik a baszk vezéreket.

Franco tábornok csak egyszerűen tudomásul vette a baszkok előterjesztését.

Pénzügyi parancsuralmat kér a francia kormány a kamarától

A parlament pénzügyi bizottsága heves vita után, kevés szóföbbséggel a javaslat mellé állott

Párizsból jelentik: A pénzügyi nehézségek leírására készült kormányjavaslat ügyében kedden délután megtartották Lebrun köztársasági elnök vezetésével az államtanácsot. Az államtanács során még határozottabban kialakult az a javaslat, hogy a kormány rendkívüli felhatalmazást kér a pénzügyi védelmére szükséges mindenféle intézkedés megtételére. A pénzügyi védelme címén az állam hitele javítására és a pénzügyi biztonság megszerzésére is alkalmas intézkedéseket tesznek. Tehát

a kormány nemcsak elhárító és védő műveletek létesítésére kapna felhatalmazást, hanem arra is, hogy új illetékekkel, adókkal, vámokkal, esetleg kölcsönkibocsátással új bevételekről gondoskodjék.

A kormány adandó felhatalmazást egy szakaszos törvényjavaslathoz foglalják. Az államtanács hozzájárult ahhoz, hogy a javaslatot a parlament elé terjesszék.

Az államtanács ülése befejezésekor Vincent Auriol pénzügyminiszter az újságírók előtt ezt a kijelentést tette:

— A francia állam hitelének megszorítására a spekuláció minden oldalról valóságos pergőtűzet indított. Tönkre akarnak tenni, de nem hagyjuk magunkat!

A FELHATALMAZÁSI JAVASLAT A PÉNZÜGYI BIZOTTSÁG ELŐTT

Párizsból jelentik: A kormány rendkívüli pénzügyi hatalmáról szóló javaslatot szerdára virradó éjszaka tárgyalta a képviselőház pénzügyi bizottsága. Igen élénk és szinte szenvedélyessé váló vita volt a javaslat felől. A jobboldali és középpárti képviselők az általános politikai fejlődés szempontjából helytelenítik, hogy a Blum-kormány valóságos pénzügyi pa-

rancsuralomra kapjon felhatalmazást. A múlt pénteki szenátusi ülésen is e pártok részéről igen kemény támadások voltak, melyek ezt a parancsuralmi hajtatót a kormány terhére rótták. Együttal azt is

szemére vetették a kormánynak, hogy eddigi pénzügyi intézkedései a közgazdasági élet rendjének a felforgatását idézték elő. Most is a pénzügyi bizottságban a nemzeti irányúknak az a felfogása nyilatkozott meg, hogy a kormány a parlamenti ellenőrzéstől való felszabadítással még inkább a vörös szakszervezetek halála alá kerül.

Flandin volt miniszterelnök ezt a kijelentést tette:

— A francia parlamentárizmus történelmében még nem volt eset, hogy ilyen rendkívüli felhatalmazással ruháztak volna fel egy kormányt.

A bizottság végül is úgy határozott, hogy

Mit látnak párisi társasutazásunk résztvevői

A filmszerűen változatos színpompás utazás látóivalóinak néhány színpompája

Amikor a „Magyar Lapok” nagy párisi társasutazása elindul a külön fenntartott kényelmes Pullmann-kocsikban, hogy herobogja Európa legszebb tájait — utasaink két hétre kiszakítják magukat az élet megszokott, szürke hétköznapjaiból s a hétköznapok fárasztó és idegítő gondoljai közül és filmszerű változatossággal, színes áradással büvölli el őket a nagyszerű utazás üdítő, pazar élménye.

Mit fognak látni társasutazásunk résztvevői,

A szovjet-hadsereg 1680 vezetője került börtönbe az újabb tömeges letartóztatásokkal

Arzenics tábornok tengernagy, a Sebastopoli hadikikötő parancsnoka is fogó y

Moszkvából jelentik: A letartóztatások sorozata még mindig nem ért véget. Hír szerint Tuchacevszkij tábornagy két fivérét is letartóztatták. Ugyanerre a sorsra jutott a kivégzett Putna tábornok felesége és fia is. Lapértésülések szerint Rozenberg volt madridi követ és Juvenev is a legújabb letartóztatottak között van. Varsóban úgy tudják, hogy Arzenics szovjet tengernagyot, a Sebastopoli tengeri hadikikötő parancsnokát is letartóztatták.

Az újonnan letartóztatottakkal 1680-ra emelkedett azoknak a száma, akik a nagy tisztogatás során a hadsereg vezetéséből börtönbe kerültek.

Szovjet-Oroszország nyugati határán megszigorították az ellenőrzést. Varsóból érkezett jelentés szerint a határvonatok a legutolsó orosz állomáson egy zászlóalj vörös katonaság szállja meg, akik a vonat minden zugát átkutatják és az utasokat a legszigorúbban megmotozzák.

BLÜCHER TABORNAGY ÁZSIAI HADSEREGÉBŐL IS KEZDIK ÖSSZEFOGDOSNI A TISZTEKET

Londoni jelentés közli: Blücher tábornagy, a szovjet hadsereg ázsiai főparancsnoka, a távolkeleti vörös haderők készületben tartása-

val továbbra is igyekszik a maga helyzetét biztosítani. Azonban megindult a keleti hadsereg parancsnokló tisztjei ellen is a kommunista politikai biztosok vádaskodása, hogy az egész hadsereg ellenálló képességét ráíjesztésekkel megtörjék. Az ellenük kirendelt titkos rendőrségi csapatok eddig száz tisztet tartóztattak le, azzal a váddal, hogy ezek a tisztiek szolgálatokat tettek a japán kémeknek.

A ZSIDÓK STALIN ÜLDÖZÉSE ELŐL NAGY TÖMEGBEN MENEKÜLNEK KÜLFÖLDRE.

Londonból jelentik: A „Morning Post” jelenti Helsinkiből, hogy Stalin leplezetlenül és könyörtelenül üldözi a zsidókat. Ez a gyűlölet különösen Trozskij és zsidó hívei ellen irányul. A letartóztatottak legnagyobb része zsidó. Nagy tömegben igyekeznek külföldre menekülni, s többnyire azzal a megokolással kérik utlevelet, hogy a párisi világkiállítás megtekintésére utaznak külföldre. Újabbban azonban már erre a célra sem adnak zsidóknak kiutazási engedélyt.

Moszkvai értesülés szerint a nyolc kivégzett tábornok bünperét azért kellett titokban tartani, mert Tuchacevszkij tábornagyot és Jakirt még a bünper letárgyalása előtt agyonlőtték.

* Erőtlen, kövér egyéneknek, köszvényeseknek és aranyérben szenvedőknek reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran felbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Az orvosok ajánlják.

22 szavazattal 16 ellenében elfogadta a felhatalmazási javaslatot. A bizottságban levő öt kommunista tartózkodott a szavazástól.

A képviselőház megszavazta a pénzügyi felhatalmazást

Párizsból jelentik: A képviselőház 316 szavazattal 247 ellenében szerda délelőtt megszavazta a kormány pénzügyi javaslatát.

A rendkívüli felhatalmazásról szóló kormányjavaslatot a kommunista képviselők is megszavazták. A szavazás előtt a javaslatához még egy záradékot csatoltak. A kommunista párt megszavazta a javaslatot, bár ellenezte annak az üzemek ellenőrzéséről szóló részét, továbbá a vasúti szállítási díjak emelését és azt, hogy a dohányának és a gyufának árát is emelik. Duklov kommunista képviselő nyilatkozatot olvasott fel a párt nevében, amely szerint a párt azért járult hozzá a javaslathoz, mert fenn akarja tartani a népfrent egységét. A nyilatkozat a következőképpen szól:

— Ha a kormány mellett szavazunk, az azért történik, mert fenn akarjuk tartani a népfrent egységét és közösen akarjuk biztosítani az ország rendjét.

A megszavazott törvény szövege szerint a felhatalmazás célja az, hogy a frank árfolyamat megtartsák azon a szinten, amelyet az 1936 októberi pénzügyi törvény megállapított.

a közel kéthetes utazás alatt, amikor színes változatossággal ünnek föl előttük a legszebb terek és legszebb városok, amelyekre mindenki sóvárgó vágyakozással, sajtó nosztalgiaival gondoltunk...

Menet a Karszt vadregényes táján halad át vonatunk, majd másodikán hajnalban felbukkan utasaink előtt a kék Adria szépséges látképe. Mítra Mare palota, Trieszt, ahol néhány órát töltnék. Velence, ahol teljes fél napig időzünk. A Szent Márk-tér és a Bazilika, a Canale Grande és a Lido.

Milánó, ahonnan korunk két legnagyobb férfija, Ratti Achilles, XI. Pius papa és Benito Mussolini indultak el. A milánói Dóm, a világ hét csodájának egyike. A milánói temető, a világ legszebb temetője. Milánó környékén a feledhetetlenül szép Certosa di Pavia.

Torino, Észak-Olaszország egyik legszebb és legnagyobb városa. Innen tovább haladva vonatunk Észak-Olaszország és délnyugati Schweiz legszebb vidékén, a Monte Blanco aljában, a gyönyörű szép annesi-i tó partján fog tovább robogni Dijon irányában Párizs felé...

Öt teljes nap Párizsban. A párisi látóvalók túmkelegére szűkségtelen a figyelmet felhívni. De a világiállítással kapcsolatos káprázatos ünnepek egy életben csak egyszer adódnak.

Párizsból külön kirándulás Versailles-ba, a csodálatos versaillesi kertek és paloták megtekintése.

Lisieux, a virágos kis Szent városa, ahova több, mint egy évtized óta zarándokolt egy egész világ.

Deauville, Biarritz mellett a legszebb és legkeresettebb világiüdőhely.

Párizsból visszajövet Nancy és Strassburg érintésével a legszebb német városokat látjuk meg. Karlsruhe, Stuttgart, Augsburg, München. Ez utóbbinak világhírű muzeuma (Deutsches Museum) képtárai, királyi palotája.

Selzburg: Ausztria és a világ egyik legszebb fekvésű városa. A salzkammergut kirándulás pedig az alpesi tavak káprázatos világát fogja utasaink elé varázsolni.

Linz, majd utána a volt császárváros Bécs, amelynek megtekintésére szintén néhány óra áll rendelkezésünkre.

Végül Budapestet menet is, jövet is érintjük. Ennyi szépség, a természetnek és művészetnek ennyi színpompás káprázata várja! Ne távozzon tehát egy pillanattal sem, hanem még ma jelentkezzen nagy párisi társasutazásunkra. Részvételi díj mindössze:

9375 lei

Az utlevél beküldésének utolsó határideje: június 25.

Az életben rendszerint csak egyszer kínálkozik hasonló alkalom, vigyázzon, nehogy lemaradjon róla!

Cassulo András apostoli nuncius banati látogatása

Timisoara. Saját tud. A püspöki iroda most készítette el Cassulo András apostoli nuncius látogatásának pontos programját. A nuncius június 21-én Oradeáról jövet a timisoarai egyházmegyében először Sfanta-Anna községben állapodik meg. Ott, valamint Simand és Zimandul-nou községekben a hívek üdvözölni fogják. Gépkocsiján fél 12 órakor érkezik Aradra. A minorita templom előtt ünnepélyesen fogadják a nunciust, aki ájtatosságot tart a templomban, majd déli 12 órakor fogadtatások és ebéd lesz a minorita rendházban. Délután 4 és 6 óra között a nuncius meglátogatja az aradi katolikus liceumot, a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérék intézetét, a görög katolikus templomot és látogatást tesz a hatóságok vezetőinél. Fél 7 órakor indul tovább Timisoara felé. Utközben a hívek köszöntik Aradul-nou, Sagul, Vinga és Ortisoara községekben. Még ugyanezen a napon este fél 9 órakor érkezik meg Timisoarára, ahol a római katolikus székesegyház előtt ünnepélyesen fogadják. — Cassulo nuncius ájtatosságot tart a székesegyházban, majd processzióval vonul át a püspöki palotába, ahol Pacha Agoston dr. megyéspüspök vendége lesz.

Június 22-én a pápai nuncius 9 és 12 óra között a katolikus intézményeket tekinti meg és végül látogatást tesz a hatóságok vezetőinél. Megtekinti a papneveldét, a görög katolikus plébánia-templomot, a második kerületi monumentális római katolikus plébánia-templomot, a Banatiát, a piaristák rendházát, a katolikus német ifjúsági otthon és az Irgalmasok-rendházát. Déli 1 órakor fogadtatások lesznek a püspöki palotában, 2 órakor díszebéd a Tisztikaszinóban. Délután 4 és 7 óra között meglátogatja a nuncius a Miasszonyunkról nevezett iskolánövérék anyaházát s a vele kapcsolatos intézeteket, a harmadik kerületi görög katolikus templomot, az ugynevezett Rozalia-kápolnát, melyet átengedtek a görög katolikusoknak, s a szalvatoriánusok harmadik kerületi templomát és rendházát. Este vacsora a püspöki palotában, 10 órakor pedig szerenád a palota előtt. Közreműködnek egy-egy tómegekben a magyar, illetve a német énekkarok. Június 23-án reggel a nuncius gépkocsiján átme gy Radnára, megtekinti a kegytemplomot és a szentferencendi zárdát. Onnan 3 órakor visszaindul, s utközben a hívek köszöntik Lipován, Neudorf, Guttenbrunn, Mosloc, Pischia és Giarmata községekben. Június 24-én reggel 8 órakor a nuncius Timisoaráról Lugojra indul.

Nyolcvanezer fémipari munkás sztrájkol Amerikában

Allandóak a véres összeliúzések a sztrájkolóknak, a karhatalom és a dolgozni akaró munkások között

Newyorkból jelentik: Az Egyesült Államok hét tagországában 80 ezer fémipari munkás sztrájkol. A clevelandi „General Motors” műveknél sztrájkol a legtöbb munkás. Az osanai Warren acélgépgyárhoz vezető utat felrobbantották. A newyorki hajógyárban be kellett szüntetni a munkát és kénytelenek voltak abbahagyni a 30 millió értékű hajóépítési munkálatokat.

Newyorkból jelentik: Az amerikai acélpipari mozgalmakkal kapcsolatban allandóak az összeliúzések a sztrájkolóknak, a hatóságok és a dolgozni akaró munkások között. Hétfő este a Republic Steel johntowni üzeme előtt véres vereke volt. A rendőrség könnyfakasztó bombákat használt és revolverlövés is dördült el. A harcban heten sebesültek meg, köztük két gyermek is.

Az érelmeszesedés korai halált jelent!
Védekezzünk!

Az érelmeszesedés

Írta: Dr. Bucsanýi Gyula főorvos, II. kiadás.
Ara 55 lei.

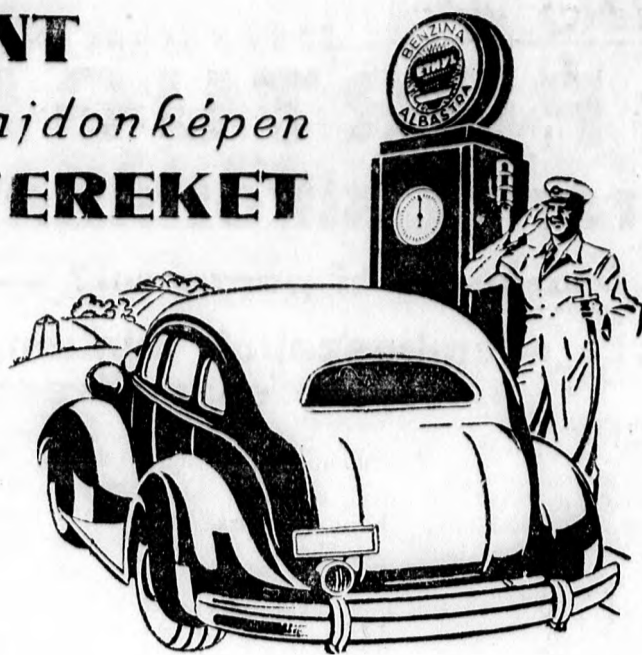
Megrendelhető könyvostályunknál

Ha BENZINT vásárol, tulajdonképpen KILOMÉTEREKET vásárol

Tartsa emlékezetében ezt a tényt és meg fogja érteni, miért gazdaságosabb az Ethyl-Unirea kékbenzin, noha látszólag 50 banival drágább literenként.

Az Ethyl-Unirea kékbenzin nagy sikere egyszerű ténynek köszönhető. Ez a kiváló üzemanyag olcsóbb.

Igaz, hogy az Ethyl-Unirea kékbenzin literenként 50 banival többbe kerül, mint a közönséges benzín. Mégis, ha Ethyl-Unirea kékbenzint használ, jelentős megtakarítást fog elérni, mert 1 liter Ethyl-Unirea kékbenzinnel több kilométert tehet meg, ami fedezi, sőt felülmulja az árkülönbséget.

Csökkent motor-kopás Kevesebb javítás

De a nagy népszerűségnek, amelynek az Ethyl-Unirea kékbenzin örvend, más okai is vannak.

Az Ethyl-Unirea kékbenzin — az Unirea társaság antidetonáns üzemanyaga — a magas nyomású gépek ideális üzemanyaga. Valóban, az Egyesült Államokban a magas nyomású motorok és a robbanásmentes üzemanyagok parallel fejlődtek.

Ha Ethyl-Unirea kékbenzint használ, csökkenti a motor kopását és jobb teljesítményt ér el.

AZ ETHIL-UNIREA KÉKBENZIN az Unirea szivattyú egyik fő vonzóereje. Ugyancsak UDVARIAS ÉS GYORS SZOLGÁLAT, VIZ a hűtő számára és automatikus LEGSZIVATTYU INGYEN áll az autók rendelkezésére, akik ezeket az állomásokat meglátogatják.

Neurath német külügyminisztert az angol kormány meghívta Londonba

A spanyol kérdést és az új nyugati egyezményt fogják megtárgyalni

Berlinből jelentik: Neurath német birodalmi külügyminiszter az angol kormány meghívására június 23-án Londonba utazik. A tárgyalások anyagát még nem állapították meg. Kétségtelen, hogy Neurath londoni tanácskozásai során szöbakerülnek az Angliát és Németországot érintő összes kérdések, elsősorban a spanyol kérdés.

NYUGATEURÓPAI EGYEZMÉNY A LOCARNÓI SZERZŐDÉS HELYETT.

Londonból jelentik: Neurath német birodalmi külügyminiszter londoni látogatása során

a Press Association értesülése szerint Londonban a locarnói egyezményt helyettesítő nyugat-európai egyezmény lehetőségéről és a spanyol helyzetről fognak tanácskozni.

Eden hangoztatni fogja, hogy Anglia politikája nem változott és a nyugat-európai egyezmény létrejöttét lehetségesnek tekinti. A közeljövőben a spanyol kérdésben nem várnak új lépést.

A német külügyminiszter tárgyalásai során szó lesz a spanyol ellenőrzés megjavításának és az idegen önkéntesek elszállításának kérdéséről is.

Mihelics Vid:

PORTUGALIA, a rendi alkotmány országa

Légionáriusok, ki parancsol? — Salazar, Salazar!

**„...És szembeszállok minden, bárhonnan jövő,
felforgató eszmeáramlattal...“**

Lisszabon, június hó.

Amikor Le Havreből jövet egyhetes tengeri út után Lisszabonba érkeztem és szállást kerestem, a hotelportások sajnálkozó arccal orban utasítottak el:

— Uram, soha rosszabbkor nem jöhetett volna! Legalább ötvenezer idegen jött össze a vidékről. Lisszabon pedig aránylag kicsi város, amely nincs bővíben a szállodáknak...

Véletlen szerencse, hogy hosszú kocsizás után megkaphattam az utolsó szobát egy dombtetőn épült kis hotelben, mert még aznap éjjel a szalónt és a dohányzót is hálóteremnek rendezték be a padlásról lehordott, régen ki-selejtezett ágyakkal. A nagy idegenforgalom nyitja: május 24-től 31-ig ünnepelte Portugália az 1926. évi államfordulat évfordulóját. Szemben a hotelportások megállapításával, a herce-hurcák ellenére mindjárt felülkerekedett bennem az érzés, hogy soha jobbkor nem érkezhettem volna!

Bizonyos, hogy az első időben olyan tétován sodródtam az események forgatagában, mint Wells Mars-lakója, akinek figyelmét összefüggéstelenül ragadták meg a földi lét eltérő furcsaságai. Erdeklődéssel szemléltem az utcák zászlótengerében a sárga-címeres vöröszöld nemzeti lobogók mellett a fehér zászlókat, amelyeknek közepét zöld színű stilizált csákyás-kereszt díszíti. Lám, a képzelőerő kifogyhatatlan s a portugálok a különböző stílizált keresztet inváziója közepette is megtalálták a maguk szimbólumát: a kereszt száraihoz rajzolt bajszoscsákyát, amely arra hivatott, hogy jelképezze a régi tengerész-dicsőségnek s a világ még ma is harmadik gyarmatbirodalmának feltámadását. De persze nemcsak a zászlódísz juttatta lépten-nyomon eszembe, hogy Portugália ünnepel. Az ablakomból kitűnően látható hadihajók üdvözlései, a repülőgépek motorjainak zúgása, az utcákon hol ide, hol oda hullámzó tömegek — mind felidéztek 1926 május 28-ának emlékét.

Tizenegy évvel ezelőtt

Alighanem sokan hallottak már nálunk is arról a szörnyű elesettségről, amelybe Portugália a szabadkőműves-liberális uralom alatt süllyedt. Ha mégis röviden szólok róla, nem azért teszem, hogy versenyre keljek tudós krónikásokkal vagy történeti könyveket kivonatoljak, hanem azért, mert ami nálunk talán mul'nak hat, az itt nagyon eleven valóság, amely a vezetők és a vezetettek gondolkodását, minden lépését folytonosan irányítja. A világháború befejezésekor Portugáliának alig volt becsülete a nemzetközi politikában. Klasszikus földjeként szerepelt a forradalmaknak, államcsínyeknek és politikai gyilkosságoknak. 1908-ban a páholyok parancsára egyszerre ölték meg a királyt és a trónörökösöt. 1917-ben Sidónio Pács köztársasági elnököt, aki megpróbálta az állam újjászervezését, orgyilkosok terítették le. Forradalom volt 1919-ben, majd újabb forradalom 1925-ben. Három magasrangú katonatisztet állított ekkor a győzelmes kormány hadbíróság elé. A vádat képviselő tábornok azonban elítélés helyett felmentésüket kérte:

— Meggyőződtem a per során arról, hogy ezek az emberek hazájukat akarták megmen'eni, amely nagyon, de nagyon beteg!

Ez a bátor tábornok Carmona volt, a mai portugál államfő.

S a hadsereg meg is mentette Portugáliát. Gomes da Costa tábornagy, az „afrikai hős”,

1926 május 27-én proklamálta Bragában a nemzeti felkelést s gyors diadal után már másnap háromtagú direktórium vette kezébe a hatalmat: Costa, Carmona és Cabacedas. Costa azonban mégis csak a régi liberális iskola neveltje volt. A páholyok és a marxista szakszervezetek veszedelmesen előtérbe léptek. Carmona szembefordult a tábornaggal, a hadsereget megnyerte reformterveinek s már jú-

A szabadság sugárútján

Mindkettőjüket három nappal ezelőtt, pontosan az államfordulat évfordulóján, láttam először az Avenida da Liberdade feledhetetlen parádéján, amikor húszezer légionárius és ötezer légionárius-jelölt gyermek vonult fel előttük. A köztársasági elnök gazdagon aranyozott kék tábornoki ruhában állt három óra hosszat a tribünön s mellette fekete zakóban Salazar. Az elnök érkezett előbb. Himnusz, katonai tisztelgés s őszinte, meleg üdvözlés járt neki. De amikor Salazar gépkocsija robogott elő! Annak a mámoros lelkesedésnek leírására, amely a miniszterelnököt fogadta, gyenge a toll, legalább is az enyém. A felvonulás befejeztével a nézők áttértek minden

korlátot, a tribün körül a sugárút egyetlen éljenző embertömeggé, lobogtatott kendők és zászlócskák tengerévé vált s orkányszerűen hangzott:

— Salazar, Salazar, Salazar!

A miniszterelnök szinte védelmet keresve állt a csillogó egyenruhás Carmona balján. Az elnök arca mosolygott. Ez is emberi nagyságra villant át agyamon. Vajjon hányan lennének képesek erre. Mintha ezt mondta volna: „En választottam!” A gond és a győtrődés bizonyára Salazaré is. Az ő arcvonásai mindig megviseltek, kissé gyűrődtek. Még most is, ezekben a napokban, amikor egy egész ország foglalja dalaiba és lelkesedésébe.

A portugál csoda

Magáról a felvonulásról is kell valamit mondanom, különösen azért, amire majd később térek rá. Először a zászlóhordók csapata dübörgött el előttünk. Azután ötezer gyermek. Még hat évesek is voltak közöttük. Valamennyien egyenruhában: sárgásbarna pantallóban és zöld ingben. Amerre mentek, tapsra verődtek a tenyerek és könny szökött a szemekbe. Tudósításaimban a legmesszebbmenően tárgyilagos kívánságom lenni, de be kell vallanom, hogy nekem is könnyes lett a szemem sarka. Utánuk masíroztak el végtelen sorban a légionáriusok, ugyanolyan egyenruhában, de szurognos puskával a vállukon. A fegyver agyat balkezük nyitott tenyerével tartották. Az elnöki emelvény előtt, jobbkezüket szívmagasságban a puskához lendítve, tisztelgtek. Felendített jobbkezüket azután, amikor elléptek, vezényszóra osztagonként csapták le, ugyanakkor dobbantva ballábukkal. Automobilos és motorkerékpáros csapatok is voltak. Szép látványt nyújtottak a tengerész-légionáriusok. Ezrével haladtak el sötétkék formaruhájukban, lábukon fehér bokavédővel. Fegyelműzésükkel, betanultságukkal kiváltak a portugál főiskolák hallgatói. A felvonulást, amelyben az ország minden körzete képviselte magát, a lisszaboni légió tíz zászlóalja fejezte be.

Ha beszélnek görök csodáról, ezeket a légiókat méltán nevezhetjük portugál csodának. Mindössze négy hónapja ugyanis, hogy Salazar utasítást adott felállításukra. Addig csak a hadsereg ügyelt az új államra. Elhatározó okul a spanyol polgárháború szolgált. Mint nálunk is, Portugáliában is abban bíztak tavaly, hogy Franco gyors ütemben söpri el Spanyolországban a vörös uralmat, amikor azonban kivilágolt, hogy a polgárháború sokáig, esetleg még évekig elhúzódhatik. Portugáliának önvédelme kellett gondolnia. A légiók megszervezése embert és pénzt kívánt. Ember annyi jelentkezett, hogy a belügyminisztérium most, az ünnepségek lezajlása után hozzáfoghat a légionáriusok orvosi felülvizsgálásához. Ami a

nibusban diktátornak kiálthatta ki magát. A nemzeti felemelkedés lényeges kelléke azonban még mindig hiányzott: az államférfi, az államépítő, a — zseni. 1928 március 25-én bízta meg Carmona a coimbrai egyetem tanárát, Salazar-t, akit a szélesebb nyilvánosság addig nem is ismert, a pénzügyi tárcával. Az új államrendszer azóta Salazar pecsétjét viseli s ha Carmona is az államfő, akinek pozícióját az 1932 május 28-án kihirdetett alkotmány és az új állam, az „Estado novo” választásai törvényesítették, a történelem Portugália feltámadását Salazar korszakának fogja elnevezni.

Nem tagadom, a kívülről néző előtt lehet valami különössége a portugál államfő és az 1933 óta miniszterelnök Salazar viszonyában. De gondolom, helyesen magyarázza Gonzague de Reynold, a világhírű fribourgi professzor, — aki saját tapasztalataiból merítve oly szeretetreméltóan segítette elő az én portugáliai látogatásomat, — amikor kijelenti, hogy Carmona a diktátor és Salazar a diktatúra.

— Carmona — úgymond — páratlan hazafisággal és szerénységgel tartja a boltozatot, míg Salazar építi és faragja a pilléreket...

pénzt illeti, a költségeket mindeddig főlényesen fedezi a társadalmi közadakozás. A kormány vállalta, hogy mindazok részére, akiknek havi keresete kevesebb 500 escudonál — 125 pengőnél —, államköltségen szerzi be az egyenruhát. De még erre sem került sor! A gyűjtések eredménye meghaladt minden várakozást.

A portugál ifjúság az Avenida da Liberdaden, Lisszabonnak ezen a platánokkal, pálmákkal és virágágyakkal díszített legszebb sugárútján mutatkozott be az állam vezetőinek és a népnek. Másnap ragyogó, számomra túlságosan is forró napsütésben esküdtek fel ünnepélyesen a légionáriusok az új Portugália védelmére a Laranjeira hatalmas térségén, ahol sátorláboraikat ültették fel. Reggel szentmise volt. Utána zászlók alatt, csapatonként kiállították el az eskümintát, amelynek különösen zárómóndata vésődött emlékezetembe:

— És szembeszállok minden, bárhonnan jövő, felforgató eszmeáramlattal, amely új portugál államom ellen törne, vagy annak gyengülését célozná.

Délfelé járt az idő, mire az utolsó csapat is végzett az esküvel. Utána nagy négyyszögekben sorakoztak fel a légiók. Kürtök rivalgása közben robogott be gépkocsin a térre Salazar a belügyminiszter kíséretében, hogy szemlét tartson fölöttük. A szemle rövid, szinte csak szimbolikus. Salazar gépkocsija most a tér közepére gördül. E pillanatban harsány kiáltás:

Viva Portugal eterno! — Eljen az örök Portugália!

A légionáriusok egyemberként felelik:

— Viva! Viva! Viva!

Ujabb kiáltás:

— Legionarius! Quem manda? — Légionáriusok! Ki parancsol!

Rá mennydörgésszerűen húszezer torokból: — Salazar, Salazar, Salazar!

A miniszterelnök előre lendíti karját: búcsúüdvözlést int a légióknak s a gépkocsisofőrje teljes sebességre kapcsol.

(Befejező közlemény következik.)

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hónapra 70 leu.
 Magyarországon: Egész évre 90 P., félévre 45 P., negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felölősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényelünk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő: Erős északnyugati szél, többhelyen eső, nyugaton zivatar is. A hőmérséklet egyébként süllyed.

FIEDLER ISTVÁN PÜSPÖK SIGHETEN.
 Saját tud. Fiedler István satumare-oradeai megyéspüspök hétfőn este 7 órakor Szeibel István inoadaigazgató kíséretében gépkocsin Baia-Mare-ről Sighetre érkezett. A püspököt a plébánia kapujában Pilez Ede prépost-kanonok üdvözölte. Fogadtatására megjelentek az egyháztanács tagjai és a római katolikus leány- és fiú-iskolák növendékei. Fiedler István püspök kedden reggel szentmise után megkezdte a szokásos hivatalvizsgálatot, majd ennek befejeztével kezdetét vette a kerületi papgyűlés.

AZ ÜZLETEK NYÁRI ZÁRÓRAJA. Bucuresti. Saját tudósítónktól. A munkaügyi minisztérium rendelkezést bocsátott ki, amely szerint a kereskedelmi cégek az egész ország területén június 15-től szeptember 15-ig nyári órarend szerint kötelesek zárni, vagyis a déli órákban 13-tól 16 óráig kötelesek zárva tartani az üzleteket. Este 20 órakor zárnak, minden hétköznapon, ünnepek és vasárnapok előestéjén is. Olyan helyiségekben, ahol az éghajlat ezt megengedi, s ahol erre külön engedélyzés létesült a munkaadók és alkalmazottak között, a rendőri és közigazgatási hatóságok intézkedhetnek a téli órarend megtartása iránt. Az élelmiszer üzleteket déli 13 és 15 óra között kell zárva tartani. Ezek is este 20 órakor zárnak. A fodrászüzletek délben 13-15 óra között és este 20 órakor zárnak, kivéve a vasár- és ünnepnapok előestéjén, amikor 23 órakor zárnak.

ÖN A HIBÁS

Pattanások, pörseések, sömör, mindannyi hamar eltűnik, újra viszszayeri jó kedvét, életörömét, — ha Cadum-kenőccsel kezeli. Ez a felülmulthatatlan orvosság megszünteti a viszketést és a bőr vörösségét. Hatása gyors — költségek csekélyek. Jó, ha állandóan kéznél tart egy doboz Cadum-kenőcsöt.

kérjen csakis valódi Cadum-kenőcsöt!

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK ÚJ MILLIOMOSAI. Bucuresti. Saját tud. A tegnapi húzás az ország minden részébe juttatott milliós nyereményeket. Két hatmillió nyeremény esett Bucurestire, egy Chisinaura. Milliós nyeremények jutottak Iasinak, Clujnak, Timisoaranak, Constantának, stb. Bucurestiben a legtöbb milliós nyereményt közös sorsjegytulajdonosok nyerték. A lapok kinyomoztak két tanoncot, egy útközvező feleségét és nővérét, egy borbélyt, egy polgárosszonyt a kislányával, stb.

* **Leendő anyák,** akiknek különös gondtal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Az orvosok ajánlják.

SZÜLŐFALUJÁBAN TEMETTEK EL A SZERENCSETLENÜL JÁRT REDNIC ŰGYVEDET. Sighet. Saját tud. Rednic György fiatal bucaresti ügyvéd még a tél elején az okmányosztályban sikirándulásra ment és nyomtalanul eltűnt. A fiatal ügyvéd holttestét két héttel ezelőtt találták meg egy 300 méteres mély szakadékban. Rednic György holttestét szülőfalujába, a maramuresmegyei Julesti községbe szállították, ahol vasárnap nagy részvét mellett temették el.

Megnyúzták a lóköttök a lopott lovakat. Sighet. Saját tud. A maramuresi Oncesti községből ismeretlen tettesek elkötötték két lovat. A lóköttök Bărsana Vod község határában leszúrták és megnyúzták a lopott lovakat s a bőrükből kifejtett jószágokat a Mara patakba dobták. Ugy látszik a csikóbőr után, a lóbőr is keresett csempész-portéka. A lóköttök után folyik a nyomozás.

ISMÉT DONESCUT VÁLASZTOTTÁK MEG BUCURESTI FŐPOLGÁRMESTERÉNEK. Bucuresti. Saját tud. A székesfőváros új nagytanácsának alakuló ülése tegnap délután volt. A tanács útközbe szavazással egyhangulag ismét Donescut választotta meg főpolgármesternek.

A szellem akarata

Már majdnem egy esztendeje dühön Spanyolországban a polgárháború, melyre nagyrészt már nem is maguk a spanyolok, hanem az európai nemzetek világnézetileg ellenséges csapatai folytatnak egymással szemben. Hogy ez a harc világnézetileg mennyire fontos, mondanunk sem kell. De úgy látszik, hogy hadászati szempontból is nagy tanulságokkal szolgál. A bécsi Reichspostban egy katonai szakértő ír erről a kérdésről és megállapítja, hogy a spanyol hadszínter kísérleti terep lett a modern harcászat számára. Az európai hatalmak úgy tekintik, mint egy főpróbát a jövő háborújához. Megítélése szerint ez a spanyol háború halomra döntött egész csomó modern háborus teóriát. Bebizonyította például, hogy semmiféle új fegyver nem tudta megváltoztatni a háború képét és a taktika módszereit. Kiderült, hogy a katonai csapatok motorizálását és mechanizálását mértékben felülülbecsülték. Az ugynevezett állóharc sem lett divatjamult. Viszont a harcokosok áttörései sincsenek olyan hatással, hogy a döntést kierőszakolhatnák. A muniószállítás és az ágyúutánpótlás nem tud lépést tartani a harcokosok előrehaladásával. Eppen ezért a jövő háborújában is a gyalogság marad a legfontosabb fegyvernem. A tank és az üteg közötti versenyben az ágyú győzött, mint a tapasztalat igazolta. A légi haderő, bár ilyen hasznosnak bizonyult, szintén nem tudott döntőleg beleszólni az eseményekbe. Nagyon ritka az az eset, hogy a légi haderő a gyalogság állását lényegesen meg tudná bontani. Egyszóval: mindig újra kitiünik, hogy az emberi szellem és akarat fölött áll az anyag, s ma még nincs olyan fegyver, vagy újabb találmány, amely a döntést föltétlenül ki tudná hényszeríteni.

REKORDJAVITÁSI KISÉRLET KÖZÉBEN LEZUHANT EGY ISMERT FRANCIA PÍLÓTA. Párizsból jelentik: Lois Marsotte ismert francia repülő, kedd délután rekord-javitási kísérlete közben lezuhant. A gép kigyulladt, a pilótának pedig csak a megszenesedett holttestét találták meg.

* **Ami 30 fokos árnyékban mért hőségben is izlik...** Keményre főtt tojásokat, uborkát és paradicsomot szeletekre vágva tátra rakunk. Erre röviddel a tállalás előtt következő majonézt öntjük: Minden személyre egy tojássárgáját számítva, cseppenként öntünk hozzá 1-3 evőkanál Sphinx-ételolajat. Ha elvegyült, egy teáskanálnyi citromlé jön hozzá. Tetszés szerint összekeverhetjük még a mártást foghagymával, hagymával, tormával, tormaínnal vagy más fűszerekkel. Azonban minden esetben Sphinx-ételolajra van szükségünk, mely a legnagyobb hőségben is nagyon élvezetes.

ANGOL ÉS GÖRÖG KERESKEDELMI GÖZÖSÖK ÖSSZEÜTKÖZÉSE A FEKETE-TENGEREN. Bucuresti. Saját tud. Egyik constantai hajózási ügynökség táviratot kapott Konstantinápolyból, hogy a Fekete-tengeren a Capden Hill nevű angol hajó, amely gabonát szállított az egyik dunai kikötőből, összeütközött egy görög hajóval. Az összeütközés, ami a tenger viharzása miatt történt, oly erőteljes volt, hogy az angol hajó elsüllyedésére vezetett volna, ha segítségére nem siet egy török hajó, amely a konstantinápolyi kikötőbe vontatta.

NAGY SZABÁLYTALANSÁGOKAT LEPLEZTEK LE EGY FŐVÁROSI PENZÜGYIGAZGATÓSÁGON. Bucuresti. Saját tud. A zöld kerületi pénzügyigazgatóság nagy szabálytalanságoknak jötték nyomára. Varveri pénztáros ügykezelésében 16 millió lei hiányt találtak. A bünyvádi eljárás megindult ellene.

AURORA SZERENCSET JELENT
 Ezt a tényt igazolják a következő
NYEREMÉNYEK,
 amelyeket a sorsjegyjáruda vevői
 a hó 15.-én nyertek:

az országban lévő székhelyeinél

Lei 2.000.000 No. 19393 Seria I. Matcă.

„ 1.000.000 „ 344151 „ I. Anexa.

„ 200.000 „ 61576 „ II. Matcă.

Lei	100.000.—	No.	2039	Seria	I.	Matcă
„	100.000.—	„	4983	„	II.	„
„	100.000.—	„	13226	„	II.	„
„	100.000.—	„	15031	„	II.	„
„	100.000.—	„	21751	„	II.	„
„	100.000.—	„	26629	„	III.	„
„	100.000.—	„	40154	„	II.	„
„	100.000.—	„	40154	„	III.	„
„	100.000.—	„	60778	„	II.	„

Bihormegyei székhely:

UNION S. A.

Oradea, Bul. Regele Ferdinand 1.

SPORT

Bűnbakot keresnek...

Példátlan botránnyá fajult az Ujpest-Vénus mérkőzés ügye

Felbontotta a Venus Plattko és Burdan szerződését, akiket a klubvezetőség szerint megvesztegettek. — Szabálytalanságok sorozatával vádolják Plattkót. — A Curentul a nemzetiségi kérdést is előtérbe tolja

Bucuresti. Saját tud. A vasárnapi Közép-európai Kupa mérkőzésen vereséget szenvedett Venus vezetősége hivatalos közleményt küldött a lapoknak, amely a következőket tartalmazza:

A vezetőség elhatározta, hogy nem hosszabbítja meg Burdan Károly kapus szerződését, másrészt pedig azonnal felbontja Plattkó Ferenc edző szerződését, aki nyilvánvaló rosszakarattal és a vezetőség határozott utasításával ellentétben állította össze a Venus csapatát az Ujpest ellen, úgy hogy a legmesszebbmenő gyanúsításokat tette ezzel indokoltá. Ezenkívül nevezett edző 70.000 leit követelt Bodolától és a CAO-tól, amiért ennek a játékosnak a Venusba való áthozását szorgalmazta. Ezenkívül Plattko edző több Venus-játékosnál különböző formában előnyöket akart elérni, aminek ellenében ígerte, hogy azokat beviszi a Venus első csapatába.

Mindezekért Plattkót a szövetségi fórumok elé is állítják.

A közleményhez a lapok még a következő értesítéseket fűzik:

A Venus-klub egy tagja, aki véletlenül Ploestiben tartózkodott, miáltal az Ujpest ott időzött, megtudta ott a Venus csapat összeállítását, mielőtt még ezt a Venus technikai bizottsága, mely az edző által javasolt összeállítást jóváhagyani hivatalos, ismerte volna ezt az összeállítást. E bizottság csak szombaton tudta az összeállítást, míg az Ujpest csapata már pénteken ismerte ezt Ploestiben.

A lapok szerint tehát Plattkó összejátszott az Ujpesttel és aztán a technikai bizottságban a bizottság tagjainak ellenzését leküzdve, keresztül vitte a saját összeállítását.

A Venusnak állítólag más bizonyítékai is vannak arra, hogy Plattko összejátszott az Ujpesttel. Vádolják Burdan kapust is, azzal, hogy megvesztegette magát az Ujpest által.

Burdan, amikor a hivatalos közlemény tartalmáról tudomást szerzett, zokogva jelentette ki: — Csakugyan rosszul játszottam, mert ideges voltam, de nem adtam el a mérkőzést!

Eladescu, a Venus alelnöke a következőket mondotta a sajtónak:

— A megtorlásokat azután alkalmaztuk, miután kezünkben voltak a bizonyítékok.

A Curentul az esetről írva, kihangsúlyozza a nemzeti kérdést. Bármilyen legyen is valakinek az érzülete — írja — nem engedhető meg, hogy ne kövessen el mindent hivatása betöltésére. Igaz, hogy hálailem az edző szerepe. Sokszor kell nemzettestvéreinek érdekei ellen dolgoznia. Illegkor,

ha nem akarja, hogy a becstelenség gyanújába essék, legjobb, ha visszavonul. Ez az eset példamutatás a jövőre nézve.

A lapok egyöntetűen azt írják, hogy a Venus a budapesti mérkőzésre csak teljesen átalakított csapattal indulhat.

CAO—BEOGRADSKY 1:0 (1:0). Oradea. Saját tud. Kedden játszották le a két csapat revansmérkőzését. A CAO jó játék után megérdemelten győzött 1:0 (1:0) arányban. A győztes gólt Kocsis szerezte. A CAO-ból s egyben a mezőnyből is kivált Kovács és Gecső pazar játéka. Jó volt még Kocsis (csak az első félidőben játszott), Juhász és Dávid. Borgea meglelt. A Beogradskyból Lehner jobbösszekötő, Szurdonya középcsatár, a kétméteres középláncot Steovics és Ivanovics jabbhátvéd vált ki. Morar Teofil dr jól vezette a mérkőzést.

Tökéletes
FÉNYKÉPEK
PERUTZ filmekkel
és LEMEZEKKEL.

Perutz

UJ ROMÁN REKORD 800 M.-EN Bucurestiből jelentik: A főváros atlétikai bajnokságainak második napján Nemes 1.59.9 mp.-es idővel megjavította Kabát 11 év óta fennálló országos rekordját.

Szigeti, Ausztria teniszbajnoka. Bécsből jelentik: Az osztrák nemzetközi teniszbajnokság szép sikert hozott a magyar Szigetinek, az erős mezőnyben győzött. A döntőben 4:6, 6:4, 6:4, 6:2 arányban verte az osztrák Redlt, aki az elődöntőben nagy meglepetésre legyőzte Metaxát.

KOPROL
CSOKOLADÉ PASZTILLA
"tökéletes"
HAS-
HAJTÓ

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény.)
Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Kiadó
tisztá egyszoba konyhas lakás, mellékhelyiségekkel aug. 1-től. Oradea, Str. Mihail Sorbul 23. szám.

Kiadó
augusztusra 3 szobás összkomfortos lakás. Oradea, Str. Delavrancea 43. Sztarill ház.

Kiadó
1 és 2 szobás lakás. Oradea, Str. Cozdrilor 11

Kiadó
uri családnál a központban különbejáratu. elegánsan butorozott utcai szoba. Oradea Str. Bratianu 21.

Különféle

Biztosan megszabadul a sváb és ruszli bogártól, ha „Neotox” irtószert használ. Még ma próbálja ki. Kapható Oradeán: Ajtay gyógyszerárban, Str. Vlahuta 46. szám.

Reichsdeutsches Mädchen, perfect: rumänisch und auch etwas französisch sprechend, sucht Stelle nur zu arbeitsen Kindern in guter Familie in Oradea. Offerten in Administration.

Köszörléssünk Kelemen iun. köszörlésnél, Oradea, Piata Mihail Viteazul (Avram Jancu-utca sarok.)

Szines és finom fehérnemű himzést vállalok. Szabó J. Oradea, Gheorghe Lazar-u. 5.

Házasság

49 éves, vidéken lakó bécsi nő, házasság céljából szeretne megismerkedni, finom lelkű, egyedül álló, jól szituált uriemberrel, aki nem vagyont, hanem jó feleséget akar. Leveleket „Jószívű” jellegre a kiadóba kér.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Alkalmazás

Bejárónét felvoszek reggeli órákra takarításhoz. Oradea, Strada Millerand 3. I. emelet.

Ügyes kézilányokat felvesz az Ágnes nőruha-szalón. Oradea, Str. Josef Vulcan 4.

Vaskereskedő segéd alkalmazást nyer, aki fűszerben jártas, előnyben részesül. Sztruhár László, Carei.

Gyermektelen házaspárt keresünk házmesternek. Ertekezhetni: Oradea, Pavel-u. 24. alatt.

Bejárónét keresek azonnalra, lehetőleg középkorú nők jelentkezzenek. Cím: Oradea, Str. Pasteur 13

Adás-vétel

Egyszobás lakás azonnal kiadó. Jókarban levő tűzhely eladó. Oradea, Calea Decembal 14. szám.

Legjobb ecet a Nicolae Zsiga 52. sz. alatti raktárban kapható, Oradeán.

Eladó 600/200 meter tölgyfa borítású üveg fal. Oradea, Str. Bratianu 4.

1 ebédülő kredenc, 1 szék eladó. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Eladó — olesón elutazás miatt egy 3+1 lampás rádió beépített hangszóróval. Oradea, Strada Vasile Conta 20. szám.

Hálószoba és különféle butorok eladók. Megtekinthető 5 óráig. Oradea, Strada Moldova 45.

Oklatás

Zenker Margit szalonja vállal angol, francia rői ruhavarrást Legmodernebb szabás tanítás. Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 44.

Figyelem! **Figyelem!**

Ne mulassza el a világhírű 1937-es típusu

MERCEDES-BENZ

automobilok és teherautók

4, 6 és 8 hengeres benzin vagy Dieselmotoros elsőrangú kiviteléről meggyőződést szerezni, melyek versenyképes árban és előnyös feltételek mellett beszerezhetők

a DAIMLER-BENZ művek gyári képviselőjénél:

az **N. B. PERRY** automobilvállalatnál

CLUJ, Regina Maria utca 53.

A G Y E R M E K

A csoda-tű

Élt egyszer valahol egy Bertalan nevű ügyes szabó. Legjobban értette mesterségét valamennyi társai között. Hajnaltól estig csatogott az ollója és járt a tű a kezében. Mégsem volt megelégedve magával. Egy napon azt mesélte társainak, hogy olyan furcsa tőről álmodott, amely önmagától varrt és hihetetlen gyorsasággal készítette el a finom és szép ruhák száját.

Egy ilyen csodatűre lenne szükségem nekem. Meg is kerítem magamnak, ha csak fel-lehet valahol a föld színén, ha addig élek is, mondotta Bertalan a többieknek. De azok csak kacagták bolondos kívánságát, hogy Bertalan mester megharagudott, útilaput kötött a talpára és nekivágott a nagyvilágnak szerencsét próbálni.

Elfeledtem mondani, hogy nemcsak a szabóságban volt elsőrendű Bertalan, hanem kitűnő lepkeszakértő is volt. A különösen szép és ritka pillangókat megfogta, elkészítette gyűjteménye számára és jó drágán eladta.

Amikor vándorlása közben egy hűvös erdőbe érkezett, lefeküdt a mohába pihenni. Ahogy ott fekszik fáradtam és hallgatja a madárkák énekét, elkezd keringeni a feje felett egy gyönyörű szép pillangó. Kereng-kereng, majd leszáll melléje egy himbálódzó fűszálra. Ilyen csodaszép pillangót még soha életében nem látott Bertalan mester. Egy ideig elgyönyörködött ragyogó tarkaságában, aztán kinyújtotta feleje a kezét nagy óvatosan. Gondolta megfogja s a legközelebbi városban jó drágán eladja valami természetrajztudósoknak. Ez sikerült is neki. Kivett a mellényzsebéből egy gombostűt, át akarja szúrni a szép pillangót, de egyszer csak megütik fülét a következő szavak:

— Ha megkíméled életedet, megalapítod szerencsédet.

Ugy megszánta a szép kis pillét Bertalan, hogy kinyitotta tenyerét s az felröppent. De halljatok csodát: nem szállt el, hanem hirtelenül tündérszép leánnyá változott. Odajött Bertalan mesterhez, leült melléje a mohára és a következőket beszélte el az ámuldozó szabómestereknek:

— Király leány vagyok. Edesapám palotája az erdőn túli tisztáson épült. A dajkám azt mesélte, hogy ebben a rengetegben található az a csodaforrás, amelynek minden egyes cseppjétől szebb lesz az ember. Igaz, hogy ezt egy gonosz varázsló őrzi, de senkinek sem írhatja, ki hátrafelé lépdelve szökik ki az erdőből. Bár a jó Isten nagyon szépre teremtett, még többre vágyódtam, a világ legszebb leánya kívántam lenni. Egy szép napon megszöktem dajkám mellől, ide az erdőbe a csodaforráshoz. Mohón sokat ittam belőle és aztán lassan, óvatosan, háttal kifele, megindultam vissza a palotába. Eleinte egészen jól ment a dolog. Az erdei ösvény síma és széles volt. Csaknem ki-vergődtem a tisztásra. De egyszer csak neki-ütődtem valami kemény dolognak. — No-no, csak lassabban az agarakkal! Mivel lehetek becses szolgálatjára?... — hallom a hátam megett a dörmögő hangot. Nagy ijedten visszafordultam. Egy szakállas vén kis emberke állott házacskája nyitott ajtajában, amelyet már ajajesen benőttek az erdei folyondárok.

Hirtelenül el is feledkeztem arról, hogy varázsló őrzi az erdőt és azt kérdeztem az öreg emberkétől:

— Nem tudna kisegíteni ebből a rengetegből?

— No ez már nehezen teljesíthető kérés. — felelte a kis öreg, — ezentúl az én szolgálatomban fogsz állani és nekem fogsz engedelmeskedni.

Oh, hogy megijedtem. Ő volt az erdő őrje és varázslója. Semmikép sem tudtam már elmenekülni. Beletörődtem hát sorsomba és azon

naptól kezdve a varázsló szolgálója voltam. Különböző bűbajos italokat kellett kotyvasztanom a kis öregnek, míg ő mérföldes csizmákat, láthatatlan köpenyegeket és sapkákat gyártott. Mivel szorgalmasan és izlése szerint dolgoztam, megajándékozott egy önmagától varró tűvel. Neked adom Bertalan, amiért megkíméled életedet és így kiszabadítottál a varázsló hatalmából. S a királyleány átnyújtotta a csodatűt a mesternek.

Bertalan azt sem tudta, hova legyen az örömtől. Hiszen így teljesedett legforróbb kívánsága, amiért útrakelt.

Igen, mondotta a királyleány. Amiért szépen, rendesen szolgáltam a varázslót, az gyakran adott szabadságot nekem, egyszer pillangó, egyszer madárka képében. Ilyenkor, ha útnak eresztett minden alkalommal azt mondotta:

— Ki hatalmába ejt és megkíméli életedet, annak — szabadságod visszanyertét köszönetet.

Ez hála Istennek ma végre bekövetkezett.

Mancika szolgálni megy

Mancika a tanítóbácsiké kis lánya. A szeme kék, a haja fekete, szájacskája örökké mosolyog.

No persze, csak akkor, ha nem sír! Mert hogy az igazat megvalljam, Mancika sírni is szokott: pityogni is, sőt bömbölni is. S azt hiszik, hogy van oka rá? Dehogyan is van, — apukája, anyukája a széltől is óvna. Hanem kényes a kis lelkem, — s ha nem megy minden a kedve szerint, kész a zene-bona, sírás-rívás.

A múltkor is, — halljatok csodát! — azon fakadt riva, hogy miért van lekvár a palacsintában, miért nem mazsolás tőrő?

Egy darabig csititgatták, békítgették, végre anyukája megint a dolgot:

— No kis lányom, ha már bömbölsz, legyen okod is rád — S avval csihi-puhi jól meg- rakta és a sarokba penderítette.

Hej, Uramfia, most törött csak el a mécses! Potyogtak a könnyek, szipogott a kis fűs orroska, de bizony senki meg nem sajnálta. Anyukák kimentek a kertbe s Mancika magára maradt nagy bánatával.

Hogy magára maradt, megint a sírást, — hogy elcsendesedett, el is gondolkozott. Tudjátok mi forgott kis butus fejében?

— Nem ér az életem egy lyukas banit sem! Mindennap megszidnak, sőt ma meg is vertek; jobb is ha elmegyek, világnak indulok. A mosóné lánya is elment szolgálni, azt is megsíratta az anyja erősen. Én is elbujdosok; ha rám nem találnak, talán megsajnálják, talán megsíratnak!

— Gyorsan a cók-mókot: a szolgálólányok mind batyuval járnak. Hamar a nagy kencőt, bele a nagy babát; a macsó is jöjjön, — no még a kicsi úgy s a babaedények. Jaj már nem is fér el ez a kicsi bögre!

Összeköti szépen s onan a kapuig. A Panni szolgáló meg utána kiált: — Hová megy Mancika? — de ő vissza se néz. — Kattan a kis kapu, — jaj, ha meghallották! Elkezd futni, futni, cipeli a batyut.

A sarki boltban túl van egy nagy keresztfa, pad is van előtte; jaj, csak hogy itt van már! Dobog a kis szíve, alig bír szuszogni; nehéz a nagy batyu, lerogy a kis padra. Oda a bátorság, elkezd megint sírni:

— Látod Zsuzsi baba, hogyan bántak velem! Ugy-e, jól tettem, hogy otthagytam őket? — Zsuzsi baba hallgat.

Panaszkodik tovább a kis babaanyának, fűtának, virágnak: mily keserves sorsa szegény bujdosónak! — Fű, fa, virág hallgat, — egy

Hát le nem lehet írni azt az örömet és új-
jongást, amivel a királykisasszonyt és meg-
mentőjét fogadták a királyi palotában.

Sajnos, az öröm nem tartott sokáig, alig hogy hazaértek, hadat üzent országuknak a szomszédos ellenséges király.

Nagy gyorsan neki kellett látni a fegyver-
kezésnek. Sok mindenben, de különösen ka-
tonaruhában nagy volt a hiány.

— Vajjon ki szállíthat ilyeneket a legrovi-
debb idő alatt? — hirdette az országban szert-
széjjel a király.

Sok-sok szabó mellett Bertalan mester is
jelentkezett. Ahogy a királykisasszony megpi-
lantotta, tüstént őt ajánlotta udvari hadiszál-
lítóknak.

A csodatű éjjel-nappal forgott, dolgozott s
egy-két napon belül minden huszár új ruhá-
ban feszengett. Bertalan mester olyan gazdag
lett, hogy a király után neki volt a legtöbb va-
gyona az országban.

Lám, a szerencsét nem is annyira szo-
galmának és csodatűjének köszönhette, inkább
résztvevő jó szívének, amellyel megkönyörült
a szegény, vergődő szép pillangón.

sem vigasztalja.

Ráemeli szemét a nagy keresztfára:

— Látod-e Jézuskám, mit kell cseleked-
nem? Mondd, most hová menjek?

A keresztfa hallgat, az Úr Jézus lenéz. Rá-
néz Mancikára, benéz a szívébe; — fájdalmas
az arca. Ugyan mit gondolhat?

Mancika elpirul, lesüti a szemét; — elakad
a hangja, alig bír susogni:

— Jaj edes Jézuskám, ne nézzél úgy reám!
Tudom már, érzem már, milyen hibás vagyok!
Koldus Marikának, nyomorék Jósának ke-
nyere sincs elég, én meg még a palacsintában
is válogatnék. Rossz voltam, kikaptam, meg is
érdemeltem. Más leánya mostan bocsánatot
kérne s rendben lenne minden, — én meg jaj,
mit tettem! Szegény jó anyukám talán sírva
keres; — Istenem, Istenem, de gonosz is va-
gyok!

Megint sírva fakad, de ezek szép könnyek:
nem haragnak, dacnak, de bánat könnyei. Kí-
csi keze búcsút int a keresztfának s indul is
már haza, cipeli a batyut.

Jézus a keresztől mosolyog már rája.

Apa, anya még kint, a kertben sétálnak.
Még nem is keresték, még észre sem vették,
hogyan indult lányuk hosszú szolgálatra. —
Gyorsan helyre mindent, szétszedni a batyut s
rohan le a kertbe, apuka karjába, anyuka szí-
vére.

— Edes jó szüleim, rossz voltam, belátom.
Bocsánatot kérek, ezentúl másképp lesz: soha
nem nyafogok, örökké jó leszek!

Igy mondta s megtette: — Azóta senki se
látta még durcásnak; — soha jobb kis leányt,
édes mosolygóbbat, mint a tanítóék kicsi Man-
cikája.

... Azt a batyus utat a nagy keresztfájig
senki meg nem tudta; — örök ütok marad, ha
én ki nem beszélem. S hogy én honnan tu-
dom?

Egy nagy méhes van a kertünk alján, ezer
kis méhecske döngicsél körötte. En szerem
őket, ők is megszerettek; — meg nem sérté-
nek, össze nem szünnének. — Meleg nyári ni-
pon a fűbe heverek; ők körüludonganak. —
hordják a sok mézét s porát a virágnak s én
csendben hallgatom, hogy mit is beszélnek.
Méhecske zümmögés, az az ő beszédjük. Sok-
felé eljárnak, sok mindent meglátnak s a ka-
tárok alján sorra elmesélik.

Egy kicsi méhecske zümmögte el nekem a
kis Mancikának nagy elbujdosását, — jóra-
fordulását, — igaz történetét.

TANÍTÓNÉN